

Halvårsrapport 2018

3		9		16	
Ledelsesberetning		Halvårsregnskab		Påtegning	
Ledelsesberetning	4	Resultatopgørelse	10	Ledelsens påtegning	17
		Balance, aktiver	11		
		Balance, passiver	12		
		Egenkapitalopgørelse	13		
		Noter	14		

Fotos: Ursula Bach, Stine Bro (s. 3 og 7) og Gert Ellegaard (s. 5)

Ledelsesberetning

Hovedpunkter for 1. halvår 2018

PensionDanmark har i 1. halvår 2018 opnået tilfredsstillende resultater:

- > Fra den 1. januar 2018 anvendes den størst mulige andel af de indbetalte pensionsbidrag til aldersopsparing. Der skal indberettes og afregnes A-skat af disse bidrag. Præmierne i regnskabet er reduceret med A-skatten og vil derfor være lavere end tidligere. Ses der bort fra afregnet A-skat ved indbetaling til aldersopsparing og overførsler, kan de løbende indbetalinger opgøres til 6 mia. kr. Det er en stigning i forhold til samme periode sidste år på 1,9 pct.
- > Investeringsafkastet blev på 1,1 mia. kr. før pensionsafkastskat. Langt hovedparten af medlemmernes opsparing bliver forrentet med det faktiske markedsafkast. Den markedsforrentede opsparing opnåede et afkast mellem 0,5 og 0,6 pct. før skat.
- > Udbetalinger til medlemmerne udgjorde 4,2 mia. kr., som er en stigning på 0,2 mia. kr. i forhold til samme periode sidste år. Stigningen skyldes primært større udbetalinger til alderspensionister og overførsler ved jobskifte som følge af medlemmernes stadig stigende opsparinger.
- > Administrationsomkostninger udgjorde 118 mio. kr. I forhold til medlemmernes samlede opsparing ligger omkostningerne med 0,06 pct. på niveau med 1. halvår 2017.

- > Det regnskabsmæssige resultat, som overføres til egenkapitalen, blev 54 mio. kr.
- > Den samlede balance er siden primo året steget med 6,6 mia. kr. til i alt 239,7 mia. kr.
- > PensionDanmarks samlede solvenskapitalkrav pr. 30. juni 2018 er opgjort til 1.081 mio. kr. Kapitalgrundlaget udgør 4,2 mia. kr. Der er således en betydelig overdækning.

Begivenheder i 1. halvår 2018

- > PensionDanmark har givet tilsagn om at investere 400 mio. kr. i en ny fond: Danish SDG Investment Fund. Fonden har til formål at foretage investeringer, der skal bidrage til realiseringen af FN's verdensmål i udviklingslande og fremme salget af dansk know-how og teknologi. Fem andre pensionselskaber har givet lignende investeringstilsagn, mens IFU bidrager med 1,65 mia. kr. Fonden, der aktuelt er på 4,1 mia. kr., ventes at rejse yderligere 1 mia. kr.
- > PensionDanmark og Realdania bygger bæredygtige boliger til gruppen 50+ i Køge og Ry ved Skanderborg. De kommende beboere er involveret allerede før projekteringen, så deres ønsker bidrager til boligernes udformning og indretning af boligfællesskabets fællesarealer.
- > I halvåret har PensionDanmark erhvervet en række ejendomme. Det gælder Lemvigh-Müllers domicil i

Herlev, hvor stål- og teknikgrossisten er lejer på en lang lejekontrakt. Ørsted fortsætter som lejer efter overtagelse af ca. 26.000 m² af Teknikerbyen i Virum. PensionDanmark har overtaget kontorejendomme i Kolding og Odense med Danske Bank som lejer. Og PensionDanmark har erhvervet forskerparken COBIS med Symbion og DTU Science som lejere.

- > PensionDanmark har erhvervet en grund ved Aarhus Å, hvor der over de kommende år vil blive investeret 2 mia. kr. i en ny bydel i Aarhus på 70.000 m². Der er holdt rejsegilde i Virum på boligbyggeriet på Hummeltoftevej, der ventes bæredygtigheds certificeret i kategorien DGNB Guld. Endvidere er der nedlagt grundsten til Nordfyns Banks nye domicil i det centrale Odense.
- > Slagelse Sygehus er nu klar til fødsler, børn og medicinske patienter. OPP-partnerskabet bestående af PensionDanmark, Industriens Pension, PKA, Sampension, MT Højgaard og DEAS har afleveret en ny fødeafdeling, børne- og ungeafdeling samt tre etager til medicinske patienter til Region Sjælland. Byggeriet blev indviet af H.K.H. Kronprinsesse Mary.

- > PensionDanmark har givet tilsagn på 4 mia. kr. til Copenhagen Infrastructure Partners (CIP) Fond IV. For fem år siden blev CIP etableret i tæt samarbejde med PensionDanmark og forvalter nu samlede tilsagn på over 50 mia. kr. PensionDanmark er eninvestor i de to første fonde og har givet et samlet investeringstilsagn på 18 mia. kr. til CIPs fonde. Dermed er PensionDanmark ankerinvestor i alle fondene, som investerer i vedvarende energiinfrastruktur.

- > PensionDanmarks målrettede strategi for bæredygtige og innovative ejendomsinvesteringer i blandt andet livsstilsboliger til studerende og segmentet 50+ modtog international anerkendelse, da der i maj blev uddelt IPE Real Estate Global Awards 2018 i Milano.
- > Arbejdsmarkedspensionerne er fyldt 25 år og sikrer allerede nu medlemmerne et betydeligt supplement til folkepensionen. Og lønmodtagere, der træder ind på arbejdsmarkedet i disse år, har udsigt til en økonomisk endnu bedre alderdom. I anledning af 25-året har Arbejdermuseet åbnet en udstilling, der er blevet til i samarbejde med PensionDanmark.

Resultatopgørelsen

Fra den 1. januar 2018 indberetter og afregner PensionDanmark A-skat for den del af de indbetalte pensionsbidrag, der anvendes til aldersopsparing. Præmierne i regnskabet er reduceret med A-skatten og vil derfor være lavere end tidligere. Ses der bort fra afregnet A-skat ved indbetaling til aldersopsparing og overførsler, kan de løbende indbetalinger opgøres til 6 mia. kr. svarende til en stigning i forhold til samme periode sidste år på 1,9 pct.

PensionDanmarks samlede investeringsafkast i 1. halvår 2018 udgjorde 1,1 mia. kr. før pensionsafkastskat svarende til et afkast på 0,6 pct.

De enkelte medlemmers opsparing investeres i særlige alderspuljer, hvor formuesammensætning og risikoprofil løbende tilpasses til medlemmets alder og investeringshorisont.

Tabellen nedenfor viser puljernes afkast pr. 30. juni 2018

Investeringsafkast før skat

1. halvår 2018	Pct.
Alder under 41	0,5
Alder 50	0,5
Alder 55	0,6
Alder 60	0,6
Alder 65	0,6

Det fremgår, at alle alderspuljer har opnået afkast lige omkring 0,5 pct. Halvårets afkast afspejler, at aktie- og obligationsinvesteringerne har leveret afkast lige omkring nul procent.

Gennem en længere årrække har investorerne ellers været forvænt med usædvanligt høje investeringsafkast,

der har været drevet af en meget lempelig global pengepolitik, som har presset renterne i bund og værdiansættelserne på finansielle aktiver op.

Meget taler for, at markedsudviklingen i starten af 2018 markerer afslutningen på perioden med ekstraordinært høje investeringsafkast, og pensionsopsparerne må indstille sig på en længere periode med mere moderate investeringsafkast.

Fremadrettet er der udsigt til, at pengepolitikken gradvist vil blive normaliseret — først og mest markant i USA. Samtidig er billedet af et synkront og robust globalt opsving, som tegnede sig i slutningen af 2017, så småt begyndt at krakelere.

2018 startede ellers, hvor 2017 slap. Henover januar steg aktiekurserne med godt 6 pct., men herefter skiftede stemningen. I begyndelsen af februar faldt aktiemarkedet med godt 10 pct. og har i den resterende del af halvåret handlet nervøst med relativt store dag-til-dag udsving.

Umiddelbart var det bekymringer for stigende inflation og renter i USA, som satte aktiemarkedene under pres, mens det i slutningen af halvåret især har været tiltagende nervøsitet for, at USA kan være på vej til at udløse en alvorlig handelskonflikt med Europa og i særdeleshed Kina. Samtidig har de økonomiske nøgletal for Europa og dele af Asien i starten af året været lidt svagere end det meget stærke vækstbillede, som tegnede sig i slutningen af 2017. Omvendt har aktiemarkedene igennem halvåret været understøttet af fortsat robust fremgang i amerikansk økonomi samt en stærk indtjeningsfremgang i virksomhederne.

Tabellen nedenfor giver et overblik over halvårets afkast for de enkelte aktivklasser, PensionDanmark investerer i.

Aktivklassernes afkast før skat

1. halvår 2018	Pct.
Børsnoterede investeringer	
Børsnoterede aktier	-0,2
Kreditobligationer og lån ¹	-1,8
Danske stats- og realkreditobligationer	0,7
Øvrige investeringer	
Private Equity (unoterede aktier)	4,2
Kreditfonde	2,7
Infrastruktur	2,7
Ejendomme	4,4

¹ Indeholder erhvervs- og Emerging Market-obligationer og lån.

Det fremgår, at de børsnoterede aktier har leveret et afkast på -0,2 pct., mens afkastet for kreditobligationerne udgør -1,8 pct. Bedre ser det ud for de danske stats- og realkreditobligationer, som har opnået et positivt afkast på 0,7 pct. Året startede ellers med rentestigninger og kursfald, men siden medio maj er de danske renter igen faldet. Ultimo juni lå renten på den 10-årige danske statsobligation i 0,3 pct., hvilket var 0,15 procentpoint lavere end ved årsskiftet.

PensionDanmarks investeringer uden for de børsnoterede markeder har alle bidraget til at løfte og stabilisere årets afkast. Private Equity-fondene har således leveret et afkast på 4,2 pct., mens afkastet for ejendomme og infrastruktur udgør henholdsvis 4,4 og 2,7 pct.

Medlemmerne har i 1. halvår modtaget 4,2 mia. kr. som forsikringsydelse i forbindelse med alderspensionering, førtidspensionering, visse kritiske sygdomme, udbetaling til de efterladte ved dødsfald samt som overførsler af opsparingen til andre pensionsordninger, når medlemmer skifter overenskomstområde.

Forsikringsydelser

1. halvår 2018	Mio. kr.
Alderspension	1.305
Supplerende førtidspension	239
Kritiske sygdomme	154
Udbetaling til efterladte ved dødsfald	194
Overførsler ved jobskifte mv.	2.185
Skadesforebyggende aktiviteter	97
Forsikringsydelser i alt	4.175

Administrationsomkostninger i 1. halvår udgjorde 118 mio. kr. Omkostninger pr. medlem kan opgøres til 151 kr. ved udgangen af 1. halvår. Omkostningerne i forhold til medlemmernes samlede opsparing udgør 0,06 pct. og ligger på niveau med 1. halvår 2017.

Det regnskabsmæssige resultat, som overføres til egenkapitalen, blev 54 mio. kr.

Balance og reserver

Den samlede balance var i forhold til starten af året steget med 6,6 mia. kr. til i alt 239,7 mia. kr.

Hensættelserne til forsikrings- og investeringskontrakter er siden årets start øget med 2,6 mia. kr. til 215,1 mia. kr.

Kapitalkrav og solvensopgørelse

PensionDanmarks samlede solvenskapitalkrav pr. 30. juni 2018 er opgjort til 1.099 mio. kr. Kapitalgrundlaget udgør 4,1 mia. kr. Overdækningen udgør herefter 3,0 mia. kr.

Forventninger til hele året 2018

Som følge af den realiserede udvikling i 1. halvår, herunder udviklingen i præmier og investeringsafkast, kan forventningerne til hele året opgøres således:

Forventning til hele 2018

Præmier, mia. kr.	13,3
Forsikringsydelse, mia. kr.	8,3
Administrationsomkostninger, mio. kr.	234

Begivenheder efter halvårets afslutning

Der er ikke indtruffet begivenheder, der har afgørende betydning for selskabets finansielle stilling ud over, hvad der er indregnet og oplyst i halvårsrapporten.

Halvårsregnskab 2018

Resultat- og totalindkomstopgørelse

Mio. kr.	1. halvår 2018	1. halvår 2017
Løbende præmier	6.008	5.897
Overførsler fra pensionsordninger mv.	936	866
A-skat af aldersopsparing	-980	-
Præmier for egen regning, i alt	5.964	6.763
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	776	768
Indtægter fra associerede virksomheder	238	281
Renteindtægter og udbytter mv.	3.806	3.448
Kursreguleringer	-3.244	3.785
Renteudgifter	-196	-11
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-232	-224
Investeringsafkast, i alt	1.148	8.047
Pensionsafkastsskat	-155	-1.016
Investeringsafkast efter pensionsafkastsskat	993	7.031
Udbetalte ydelser	-4.175	-3.937
Forsikringsydelser for egen regning, i alt	-4.175	-3.937
Ændring i livsforsikringsydelser	-2.609	-9.476
Ændring i livsforsikringshensættelser for egen regning, i alt	-2.609	-9.476
Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning, i alt	-118	-114
Overført investeringsafkast	-64	-281
FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	-9	-13
Egenkapitalens investeringsafkast	52	120
Andre indtægter	12	12
Andre omkostninger	-12	-12
RESULTAT FØR SKAT	43	105
Skat	12	161
PERIODENS RESULTAT	54	267
Anden totalindkomst	-	-
TOTALINDKOMST, I ALT	54	267

Balance

Mio. kr.	30/06 2018	31/12 2017
AKTIVER		
IMMATERIELLE AKTIVER	87	76
Driftsmidler	1	2
MATERIELLE AKTIVER, I ALT	1	2
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	1.000	894
Udlån til tilknyttede virksomheder	116	117
Kapitalandele i associerede virksomheder	294	288
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	1.410	1.300
Kapitalandele	1.856	1.698
Investeringsforeningsandele	132	190
Obligationer	7.823	7.898
Andre udlån	871	833
Afledte finansielle instrumenter	328	446
Øvrige	378	51
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	11.388	11.116
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	12.799	12.416
INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	217.910	212.982
Tilgodehavende hos forsikringstagere	957	946
Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt	957	946
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	6	10
Andre tilgodehavender	4.038	2.826
TILGODEHAVENDER, I ALT	5.001	3.782
Udskudte skatteaktiver	199	21
Likvide beholdninger	3.525	3.608
ANDRE AKTIVER, I ALT	3.724	3.629
Andre periodeafgrænsningsposter	220	288
PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	220	288
AKTIVER, I ALT	239.742	233.174

Balance

Mio. kr.	30/06 2018	31/12 2017
PASSIVER		
Aktiekapital	8	8
Overført overskud	4.203	4.149
EGENKAPITAL, I ALT	4.211	4.156
Gruppelivsbonusansættelse	3.404	3.427
Livsforsikringsansættelser, gennemsnitsprodukter	4.572	4.699
Livsforsikringsansættelser, markedsrenteprodukter	207.074	204.314
Livsforsikringsansættelser, i alt	215.050	212.440
HENSÆTTELSER TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT	215.050	212.440
Gæld til kreditinstitutter	13.459	8.823
Gæld til tilknyttede virksomheder	2.269	1.948
Aktuelle skatteforpligtelser	185	2.298
Anden gæld	4.569	3.507
GÆLD, I ALT	20.482	16.576
PASSIVER, I ALT	239.742	233.174

Egenkapitalopgørelse

Mio. kr.	Aktiekapital	Overført i overskud	Egenkapital i alt
2018			
1. januar 2018	8	4.149	4.156
Periodens resultat	-	54	54
Anden totalindkomst	-	-	-
30. juni 2018	8	4.203	4.211
2017			
1. januar 2017	8	3.726	3.733
Årets resultat	-	423	423
Anden totalindkomst	-	-	-
31. december 2017	8	4.149	4.156

Noter

Mio. kr.	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017	2016	2015	2014
1 Hovedtal¹						
Præmier	5.964	6.763	13.595	12.758	12.138	12.489
Forsikringsydelse	-4.175	-3.937	-7.845	-6.888	-5.892	-8.136
Investeringsafkast	1.148	8.047	16.647	12.977	7.072	16.094
Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt	-118	-114	-229	-218	-51	-265
Forsikringsteknisk resultat	-9	-13	-3	4	3	-114
Periodens resultat	54	267	423	219	182	150
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt ²	215.050	202.455	212.440	192.979	176.318	164.442
Egenkapital, i alt ²	4.211	4.000	4.156	3.733	3.784	3.602
Aktiver, i alt	239.742	224.070	233.174	221.539	199.759	170.951

¹Hovedtal for 2014-2015 er opgjort efter tidligere regler, som ikke er sammenlignelige med nuværende.

²For 2015 er tallene vist pr. 1. januar 2016 efter nye regler.

Noter

Mio. kr.	1. halvår 2018	1. halvår 2017	2017	2016	2015	2014
2	Nøgletal¹					
	Afkastnøgletal					
Afkastpct. relateret til markedsrenteprodukter	0,5	4,3	8,6	7,1	-	-
Afkastpct. relateret til gennemsnitsrenteprodukter	0,8	-0,9	3,5	5,3	-	-
	Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter					
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	3,75	3,75	3,75	3,75	-	-
	Omkostnings- og resultatnøgletal					
Omkostningsprocent af hensættelser	0,06	0,06	0,12	0,12	0,03	0,17
Omkostninger i kr. pr. forsikret	151	150	298	289	71	378
	Foretningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning efter skat, pct.	1,3	6,9	10,7	5,8	4,9	4,3
	Solvensnøgletal					
Solvensdækning, pct.	375	404	418	378	357	675

¹Nøgletallet er for 2014-2015 opgjort efter tidligere regler, som ikke er sammenlignelige med nuværende. For 2015 er tallet vist pr. 1. januar 2016 efter nye regler.

Påtegning

Ledelsens påtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og vedtaget halvårsrapporten for 2018 for PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab.

Halvårsrapporten er aflagt i henhold til Lov om finansiel virksomhed.

Vi anser den anvendte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at halvårsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet.

Den 27. august 2018

Direktion

Torben Möger Pedersen
Adm. direktør

Bestyrelse

Per Christensen
Formand

Karsten Dybvad
Næstformand

Morten Andersen

Niels Jørgen Hansen

Peter Kaae Holm

Peter Engberg Jensen

Gert Rinaldo Jonassen

Kim Lind Larsen

Ellen K. Lykkegård

Tina Møller Madsen

Brian Mikkelsen

John Nielsen

Jørgen Juul Rasmussen

Lars Storr-Hansen

Jan Villadsen

Katia Østergaard

PensionDanmark A/S
Langelinie Allé 43
DK-2100 København Ø

☎ +45 3374 8000

@ info@pension.dk

🌐 pensiondanmark.com

PensionDanmark

